

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2011 – Nr. 2.

VRAGEN van de GroenLinks van mevrouw L.I. van der Vegt en de heer V.G.F. Möhlmann betreffende versteende voortuinen.
(Binnengekomen: 7 januari 2011)

Geacht College,

Dat de afwatering in onze stad niet altijd voldoende functioneert, hebben we allemaal gemerkt bij de zware regenbuien van dit najaar. Wegen, fietspaden en kelders kwamen onder water te staan, hetgeen leidde tot overlast en schade. De toename van het aantal betegelde, versteende (voor)tuinen veroorzaakt een deel van dit probleem.

Het probleem

Een groene, beplante voortuin vervult een functie als waterberging. Het schone regenwater kan hier namelijk gelijkmatig in de grond verdwijnen. Bij een versteende voortuin stroomt het water direct naar het riool. Ons rioolstelsel is echter slechts berekend op het afvoeren van neerslag van wegen en daken en niet op de extra toevoer vanuit versteende voortuinen. We zullen daarom de trend van verstening van voortuinen moeten doorbreken om wateroverlast in de toekomst te voorkomen.

Een groene voortuin dient echter niet alleen tot waterberging. Het is ook een plek waar bijvoorbeeld vogels beschutting en voedsel kunnen vinden. Ook voor opgroeiende kinderen in onze stad is een groene omgeving van belang. Er zijn daarnaast nog een aantal bijkomende problemen van de extra toevoer van neerslag als gevolg van verstening. Ten eerste stort het riool de extra toevoer in vijvers, sloten en kanalen. Dit overstorten kan ernstige gevolgen hebben voor de aanwezige vissen. Zij kunnen verstikken en sterven soms massaal. Ten tweede wordt het regenwater steeds sneller afgevoerd, waardoor het grondwater te weinig wordt aangevuld en de bodem sneller uitdroogt. Kortom, veel redenen waarom de GroenLinks-fractie het verstenen van voortuinen actief wil tegengaan!

De overwegingen om een voortuin te bestraten zijn begrijpelijk. Je hoeft er bijna niet naar om te kijken, het is gemakkelijk en je hebt nauwelijks onderhoud. Vooral bij kamerverhuurpanden wordt daarom steeds vaker de voortuin voorzien van stoeptegels. In combinatie met een grote hoeveelheid fietswrakken en de plaatsing van hekwerken ontstaat een zeer onaantrekkelijk straatbeeld. Als vanuit de gemeente geen prikkel wordt gegeven om de voortuin groen te houden, vrezen wij dat de verstening en verrommeling steeds verder zal toenemen.

Rol voor gemeente en corporaties

Op 4 januari jongstleden besteedde OOG TV aandacht aan dit onderwerp in het programma 'Plons'. Wethouder Jannie Visscher onderschreef daarin het grote belang van groene voortuinen. Ook is eind 2010 een landelijke publiekscampagne over 'Goed Rioolgebruik' is van start gegaan. Hierbij wordt aandacht gevraagd voor het feit dat schoon regenwater niet thuis hoort in het vuilwaterriool, dat naar de rioolwaterzuivering gaat.

Het gemeentelijke beleid waarbij bijvoorbeeld adviezen worden gegeven over het maken van geveltuinen en het plaatsen van klimplanten tegen gevels is een klein stapje in de goede richting. Een andere goede oplossing is de subsidie op aanleg van groene daken met begroeiing. Maar de GroenLinks-fractie denkt dat er meer mogelijkheden zijn.

Veel woningen in de stad zijn eigendom van de corporaties. Als zij zorgdragen voor groene voortuinen, levert dat direct een grote bijdrage. Wellicht kunnen hierover (in het NLA) afspraken worden gemaakt. Ook zijn veel voortuinen, met name in de vooroorlogse wijken, eigendom van de gemeente en in bruikleen gegeven aan de bewoners. In de onderliggende overeenkomst is vaak de plicht tot het gebruik als tuin opgenomen. Deze afspraak zou actief gehandhaafd kunnen worden.

Graag zouden wij van het college horen wat er op dit moment aan dit probleem wordt gedaan en welke mogelijkheden er verder zijn.

Het bovenstaande leidt tot de volgende vragen aan het College:

1. Deelt het College de mening van GroenLinks dat actief tegengaan van verstening van voortuinen en stimulering van vergroening wenselijk zou zijn?
2. Wat doet het College op dit moment om verstening van voortuinen tegen te gaan en vergroening te stimuleren?
3. Is het College bereid en in staat afspraken met de corporaties te maken over de inrichting van voortuinen (eventueel in het kader van het NLA)?
Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?
4. Is het College bereid en in staat eisen te stellen aan de inrichting van voortuinen via de bruikleenovereenkomst met de bewoners?
Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?
5. Is het College bereid en in staat op enige andere wijze eisen te stellen aan de inrichting van voortuinen?
Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 25 januari 2011.

Inleiding.

Wij onderkennen uw constatering dat een groene (voor)tuin een functie vervult in de stedelijke waterberging en daarnaast een bijdrage levert aan het totaal van natuur en ecologie in de stad.

In december 2008 heeft uw raad het Groninger water- en rioleringsplan (GWRP) vastgesteld. De centrale ambitie in dit plan is het streven naar een duurzaam stedelijk watersysteem. Deze ambitie is in het GWRP vertaald naar concrete doelen en bijbehorende maatregelen. Eén van de maatregelen is het zoveel mogelijk scheiden aan de bron van schoon water, zoals hemelwater en afvalwater. Dit is een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar sinds de komst van de "Wet Bekostiging en Verankering Gemeentelijke Watertaken" in 2008 en de "Waterwet" vanaf 2009, ook van de individuele lozers.

Als gemeente hebben wij een aantal instrumenten om inhoud te geven aan deze maatregel. Zo wordt in nieuwe plangebieden en bij wijkrenovatie al jaren standaard het regenwater aan de bron gescheiden van afvalwater door het via een regenwaterriool af te voeren naar het oppervlaktewater of, waar mogelijk, te infiltreren in de bodem. Ook in gebieden waar het riool wordt vervangen wordt, indien mogelijk, een gescheiden systeem aangelegd.

Om eigenaren van grote verharde oppervlakken te stimuleren het regenwater te scheiden van het afvalwater gaan wij in 2011 een proef doen met de toepassing van een verordening voor regenwater en grondwater. In november 2010 hebben wij uw raad hierover geïnformeerd met een raadsbrief. Met deze verordening kan ervoor worden gezorgd dat een perceelseigenaar zijn/haar regenwater niet meer loost op het gemengde rioolstelsel. Voorwaarde voor succes is dat de gemeente dit in goed overleg doet met de perceelseigenaar en deze hierbij ondersteunt. Daarnaast kan de verordening worden gebruikt om perceelseigenaren aan te zetten tot medewerking aan gemeentelijke afkoppelprojecten.

Er vindt regelmatig overleg plaats met de corporaties over de aanleg en het onderhoud van groen. Wij hebben met klem geprotesteerd, toen ruim een jaar geleden door één van de corporaties in de pers verharde tuinen werden gepresenteerd als voorbeeld van goed beheer van de tuin.

Door een intensief communicatietraject, een stimuleringsregeling voor groene daken en actief beleid op het gebied van groenparticipatie (geveltuinen) proberen we eigenaren en gebruikers van kleinere percelen te stimuleren de oppervlakte groen te vergroten en zo weinig mogelijk regenwater te lozen op het riool. Het is een bewuste keuze om niet via regels en voorschriften deze groep te benaderen omdat het praktisch onuitvoerbaar is om deze regels te handhaven. Het uitgangspunt bij de communicatie over water en groen is steeds dat we iets vertellen over de achtergrond van het beleid, welke maatregelen en plannen van de gemeente daaruit voortkomen en wat de inwoners van de stad zelf kunnen doen.

Volgens deze opzet hebben we de brochure *Water in stad* gemaakt. Deze brochure was het startpunt van de communicatie over water behorend bij het waterbeleid zoals

beschreven in het GWRP 2009-2013 Ook is er het boekje *Waterscheiding* over dit onderwerp. Daarnaast is er in de voorlichting over het groenbeleid regelmatig aandacht besteed aan het behoud van de groene ruimte, ook bij particulieren. In de bijlage treft u een opsomming aan van de verschillende publicaties en andere uitingen.

Resumerend.

Wij zijn het met u eens dat het verhardten van (voor)tuinen beperkt moet worden, maar zijn van mening dat dit het best bereikt kan worden door een actieve communicatie over dit onderwerp, waardoor de doelgroep wordt verleid tot ander gedrag en door afspraken met collectieve eigenaars zoals corporaties.

Ten aanzien van de vragen.

1. Ja.
2. Zie de vorenstaande tekst.
3. Ja, er worden nu al afspraken gemaakt met corporaties (onder andere in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA)) over ecologische maatregelen en de hoeveelheid groen bij nieuwbouw en renovatie.
4. Nee, omdat het effect ons inziens gering is en niet van toepassing op reeds in gebruik gegeven grond.
5. Nee, omdat dergelijke eisen niet handhaafbaar zijn.